

مدتی پیش ویلفرد فردیناند مادلونگ استاد سابق دانشگاه آکسفورد و عضو هیأت علمی مؤسسه مطالعات اسماعیلیه لندن چشم از جهان فروبست. بسدون تردید پیشرفت شیعه پژوهی در غرب وام دار تلاش های او در بازخوانی تاریخ اندیشه ها و مذاهب اسلامی با نظر به سهم و جایگاه امامان، اصحاب و دانشوران شیعه به ویژه در قرن سوم و چهارم هجری است. گرچه میراث سترگی که او برجای گذاشت رانمی توان در صفحاتی چند به کاوش و بررسی نشست ولی «ما لایدزک کله لایتزک کله» یا «آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید»!

در این ویژه نامه تلاش شده تا نگاه مادلونگ به مسأله جانشینی پیامبر، کوشش های او در تاریخ نگاری مذاهب و فرق اسلامی، سفرش به اعماق تاریخ اسلام در پی جست و جواز سرچشمه های تشیع نخستین، نگاهش به ارتباط شیعه با دیگر مذاهب و گرایش هایی همچون زیدیه، اعتزال، تصوف و مسائلی از این دست مورد بررسی قرار گیرد تا علاوه بر آشنا ساختن خواننده با میراث علمی او و جنبه های گوناگون این میراث باب پژوهش های دیگر در این زمینه را پیش روی دانشوران و مخاطبان بگشاید. تلاش بر آن بوده است تا در حد امکان، رویکرد او در مطالعه تاریخ اندیشه ها و مذاهب اسلامی / شیعی و همچنین روشی که در این مطالعه به کار گرفته است تبیین شده و نقاط ضعف و قوت آثار وی آشکار شود.

